

LAUSUNTO

14.8.2017

Porvoon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta

**Vammaisneuvoston lausunto
Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista**

Vammaisneuvosto toteaa, että vammaispalvelupäällikön lähettämä Porvoon kaupungin lausunto lakiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista on suurelta osin asianmukainen ja huolella laadittu. Lausunnosta näkyy kuitenkin vammaisneuvoston mielestä, ettei lausujalla ole omakohtaista kokemusta vammaisuudesta ja sen aiheuttamista lisähaasteista.

Porvoon kaupungin vammaisneuvosto on laatinut Itä-Uudenmaan muiden vammaisneuvostojen kanssa lakiehdotuksesta yhteisen lausunnon, joka on kokonaisuudessaan tämän lausunnon liitteenä. Alla kaupungin ja vammaisneuvostojen lausuntojen tärkeimmät eroavuudet:

Vammaisneuvosto vastustaa ehdottomasti kaupungin lausunnossa ehdottamaa henkilökohtaisen avun työntantajamallin poistamista.

Neuvosto tiedostaa, ettei työntantajamalli sovi kaikille vammaisille, jotka nykytilanteessa joutuvat käyttämään sitä ainoana vaihtoehtona. Neuvosto on myös samaa mieltä siitä, ettei työntantajavelvoitteiden hoitaminen sisälly sosiaalialan osaamisalueeseen.

Työntantajamallin hylkääminen merkitsisi kuitenkin lapsen heittämistä pesuveden mukana. Palkkahallinto ja muut työntantajavelvollisuudet voidaan kilpailuttaa ja ulkoistaa olemassa oleville palveluntarjoajille. Palkkahallinnon ongelmat eivät ole riittävä syy haudata monilta muilta osin hyvä ja joustava työntantajamalli, joka on myös kustannuksiltaan ylivoimaisen edullinen ostopalveluihin ja palveluseteliin verrattuna. Se on merkittävä asia säästöjä etsittäessä.

Ehdotus henkilökohtaisen budjetin käytöstä henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen on ehdottomasti tuomittava. Se johtaisi vammaisen ja avustajan kahdenkeskisiin, hyvin todennäköisesti epätasa-arvoisiin "palkkaneuvotteluihin" ja sitä kautta palkkakustannusten hallitsemattomaan nousuun ja vammaisen käytettävissä olevien avustustuntien vähenemiseen.

Kaikkien kannalta suositeltava vaihtoehto olisi nostaa henkilökohtaisille avustajille maksettavaa palkkaa, jolloin alan kiinnostavuus kasvaisi ja vaihtuvuus vähenisi.

Vammaisneuvosto on samaa mieltä siitä, ettei henkilökohtaisille avustajille pidä laatia pätevyysvaatimuksia tai vaatia tiettyä koulutusta, koska suurin osa HA:n työstä on määritelmän mukaan avustamista vammaisen arjessa: ruoanlaittoa, pyykkihuoltoa, siivousta, osallistumista harrastuksiin, liikuntaan jne. HA:n työ nimenomaan ei ole hoivaa tai hoitotyötä ja se tarjoaa mm. opiskelijoille oivan mahdollisuuden sivuansioihin, koska työ on harvoin kokoaikainen.

Ehdotus kuljetuspalvelujen rajaamisesta asuinkunnan alueelle on vammaisia syrjivä ja johtaisi varsin epätasa-arvoiseen kohteluun (Kauniainen 6 km², Inari 17 333 km²). Kohtuullista ja tasapuolista olisi rajaus lähtökohtaisesti esim. enintään 50km matkoihin. Lakiin pitää kuitenkin kirjata oikeus myös yksilöllisesti sovittaviin pitempiin matkoihin.

Vammaisneuvoston puolesta

Maija Aatelo
puheenjohtaja